

ЕНКАУСТИКА

ЕНКАУСТИКА

Енкаустика долази од грчке речи enkaiein, што значи палити, иако се у енкаустици ништа не спаљује.

Спаљивање се, према Плинију, користило за гравирање у кости загрејаним металним шиљком, а у настала удубљења утискивала се боја припремљена воском.

Енкаустика је једна од најстаријих сликарских техника. У енкаустици је восак везиво боја. Познато је да су становници мјеста Ел Фајума, данашњег северног Египта, на поклопцима саркофага сликали портрете покојника у техници енкаустике (али и у техници воштане темпере). Техником енкаустике сликане су и прве иконе. Као самостална техника јавља се у четвртом веку п. н.е.. Познате су зидне слике у Помпеји рађене у енкаустици.

Восак је аморфна твар, већ под топлином руке омекшава, а у текуће стање прелази на око 650C.

Хлађењем поново очврсне. Тврдоћа воска није велика, може се запарати ноктом. Чврстоћа воска је различита. Најчвршћи је египатски восак, затим грчки, па онда руски. Својства воска зависе од биљака и цветним соковима којима се пчеле хране. Восак је јако постојан кад је чист, не оксидује, не жути, не повећава волумен, нити пуца. У хладној води се не раствара, нити у њој бубри као премази уља, па је премаз воска одлична заштита против влаге.

Восак се користио за заштиту зидних декорација, мермерних скулптура, слика израђених везивом од гуме, туткала, јаја и сл. под именом Gnosis. То је техника премазивања растопљеним воском којисе касније полира.

У правој енкаустици везиво је восак који се греје на температури 64 - 660 C и меша с пигментима директно на слици или се обликује у коцкице или куглице које се загревају на потребну вискозност на металној палети. Ако је температура висока, восак ће се раздвајати од боје, а пигменти неотпорни према загревању (окер) промијени ће тон. Да би боја остала што дужи у текућем стању наноси се на загрејану подлогу. Енкаустичке боје се суше, чим се восак стегне.

Енкаустика се може изводити на свим подлогама: дасци, платну, зиду, папиру, металним плочама. Енкаустиком се је сликало на слоновачи и глиненим плочицама. Данас се користе папири граматуре изнад 200 g/m2 који су у пулпи засићени туткалом. Пре сликања, може се подлога премазати воском или се може сликати директно без припреме подлоге. На дрвеним плочама користила се и туткално кредна препарација. Дрво се може премазати дисперзивном импрегнацијом и препарацијом.

Енкаустика добија већи значај и у новије доба применом савремених електричних уредаја. Воштани зграфито је модерна енкаустичка техника код које се на охлађену енкаустичку боју, нанесену у више слојева, струже, урезају и сл.

Линкови:

<http://en.wikipedia.org/wiki/Fresco>

<http://sr.wikipedia.org/srel/%D0%97%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%B8%D1%82%D0%BE>

<http://sr.wikipedia.org/sr-el/%D0%9C%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D0%B8%D0%BA>

<http://mosaic.org/>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Mosaic>

<http://wwar.com/artists/>
<http://www.all-art.org/>